

KURYER RZESZOWSKI

PRESDRUK na „Kuryer Rzeszowski” wynosi dla miejscowych roczne 4 zł. 50 ct., półroczne 2 zł. 25 ct., kwartalnie 1 zł. 15 ct., miesięcznie 50 ct., dla zamiejscowych roczne 5 zł., półroczne 2 zł. 50 ct., kwartalnie 1 zł. 50 ct., miesięcznie 60 ct. — Numer pojedynczy kosztuje 12 ct.

Wychodzi w każdą niedzielę.

BIURO REDAKCYI I ADMINISTRACYI znajduje się w Rzeszowie w Katedrze J. A. Pelara (H. Czerny). — CENA OGŁOSZEŃ 5 ct. od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem (petit). — Reklamy w rubryce „Radość” po 10 ct. od wiersza. — Receptów nadanych Redakcyi nie wraca.

Rzeszów, 10. lutego.

Sytuacja polityczna ciągle jest niepewna, *pokój czy wojna, wojna czy pokój?* oto pytanie na ustach całej Europy. Czem bliżej wiosny, tem coraz większy lęk ogarnia umysły, państwa zbroją się w przyspieszonym tempie, rządy domagają się wielkich kredytów, chwiewają się giełdy, kapitaliści wycofują swe miliony z obrotu, ministrowie, choć się oświadczenia za pokojem, przecieć przyznają, że chwila jest bardzo poważna; kanclerz żelazny, co z taką energią wydał wojnę kościolowi katolickiemu, co głosił *urbi et orbi, iż nie pójdzie do Canossy*, szuka dzisiaj zgody z papieżem i prosi o jego poparcie w walce z opornem centrum parlamentu; kwestya bułgarska naprzędą do najwyższego stopnia, a sławny Katkow w piśmie swem *Moskiewskie Wiadomości*, napada w sposób brutalny na Austryę i oświadcza wręcz, że „Austrya wkracza na półwyspie bałkańskim w sferę stósunków, zupełnie dla siebie obcych, szuka kompensat za poniesione gdzieindziej straty, występuje jako ciemiężyciel, wróg i wyzyskiwacz wszystkiego, co stanowi ogólną podstawę bytu ludów bałkańskich i związku ich z Ro-

syą. Wobec takiego kierunku politycznego *musi przyjść do starcia pomiędzy Rosyą i Austryą*.....”

Jeżeli te wszystkie szczegóły weźmiemy w rachubę, to istotnie horyzont polityczny przedstawia się bardzo pochmurnie!

Wszystkie mocarstwa głoszą, że nie chcą wojny, że nie myślą zaczepiać nikogo, więc *gdzież jest ten nieprzyjaciel, którego się wszyscy obawiają*, przeciw któremu się zbroją?!

Cheąc sobie tę zagadkę choć w części wyjaśnić i wyrobić jakieś pozytywne zdanie, najlepiej sięgnąć okiem w przeszłość, oraz rozpatrzeć się w obecnem położeniu państw, ich potrzebach i dążeniach: oto historia poucza nas, że przed każdą wojną *głosili wszyscy, iż pragną pokoju*, jeden spychał na drugiego odpowiedzialność, każdy wolał być zaczepionym, niż zaczepiającym; *to dzieje się również obecnie!*

Przechodząc do interesów państw, do ich dążeń i potrzeb, to historia poucza nas, że interesa Niemiec a Francyi, Rosyi a Austryi kolidują ze sobą. Francya została przez Niemcy strąconą z dominującego stanowiska w Europie, Francya straciła dwie prowincye i nie może przeboleć tych strat i doznanego upo-

korzenia, Francya od wieków dążyła do rozbitcia Niemiec, a te Niemcy zjednoczyli się i konsolidują coraz bardziej: *więc tu starcie staje się niemiuniknione.*

Rosya od czasów Piotra Wielkiego dąży do opanowania półwyspu bałkańskiego, do zatknięcia trójramiennego krzyża na meczecie Zofii w Konstantynopolu, ale to jest dla Austryi wysoce groźne; Austrya, otoczona wtenczas przez Rosyę, musiałaby abdykować ze swego wielkopanstwowego stanowiska, więc musi się Rosyi zastąpić drogę do Bułgaryi i Konstantynopola: a więc *i na wschodzie starcie staje się niemiuniknione.*

Ale rzućmy jeszcze okiem na Azję; tam Rosya porobiła ostatnimi czasy olbrzymie postępy, a zwłaszcza w kierunku ku Indyjom, a Indie: to kwestya żywotna dla Anglii, i to mocarstwo zostaje od wielu lat, choć nie w otwartej, to w tajemnej wojnie z Rosyą, mamy więc *trzeci zatarg i kolizyę interesów.*

Nakoniec Turcy już od stu lat żyje tylko z łaski niezgody mocarstw i widzi dobrze zbliżający się swój koniec; bezradna dziś idzie za wpływem Anglii, jutro szuka przymierza z Rosyą, a ta

STATYSTYKA KRYMINALNA

okręgu sądowego rzeszowskiego na ile ogólnej statystyki austriackiej.

Zestawił Dr W. T.

(Ciąg dalszy).

18. Za *podpalenie* ukarano w okręgu rzeszowskim: w r. 1882 3 osoby, w 1883 3, w 1884 6, w 1885 5 osób.

Co do tej zbrodni okręg rzeszowski wcale korzystnie się przedstawia, gdyż w r. 1882 tylko okręg kołomyjski wykazał mniejszą liczbę ukaranych (1), wszystkie inne okręgi zachodnie, a szczególnie wschodnie, wykazały znacznie więcej, mianowicie: Kraków i Sącz po 7, Tarnów i Wadowice po 4, Przemyśl 13, Sambor 12, Lwów 11, Tarnopol 6, Złoczów 5, Stanisławów 4. W innych prowincjach tylko w 2 okręgach wykazano po 10, a w jednym 11 ukaranych za podpalenie; inne okręgi liczą od 1 do 7 ukaranych. Ogółem ukarano w r. 1882 za zbrodnię podpalenia: w zachodniej Galicyi 25, w wschodniej 52, w całym państwie 235 osób.

19. *Kradzież*. I tutaj okręg rzeszowski na porównaniu z innymi nie najgorzej wychodzi. Ukarano mianowicie w tym okręgu za zbrodnię kradzieży: w r. 1882 245 osób, w 1883 196, w 1884 276, w 1885 266. Z zachodnich okręgów tylko wadowicki wykazał w r. 1882 mniejszą od rzeszowskiej liczbę ukaranych (154); natomiast wszystkie inne okręgi galicyjskie, zachodnie i wschodnie, wykazały liczby wyższe. I tak: okręg krakowski wykazał 735, sądecki 259, tarnowski 274, lwowski

627, kołomyjski 315, przemyski 317, samborski 383, stanisławowski 265, tarnopolski 488, złoczowski 430 ukaranych. Ogółem ukarano za zbrodnię kradzieży: w zachodniej Galicyi 1.667, w wschodniej Galicyi 2.825, w całym państwie 17.818. Ze względu na stósunek zaludnienia (26'91%) Galicya w dziale zbrodni kradzieży, w porównaniu z resztą państwa, przedstawia się zatem dosyć korzystnie. Z pozakrajowych okręgów sądowych tylko wiedeński liczbą 1.258 i bernieński liczbą 738 przewyższają okręg krakowski; Praga wykazała już tylko 576, a na 52 pozakrajowych okręgów 39 wykazało liczbę ukaranych niższą od rzeszowskiej, a 16 niższą od wadowickiej.

Kradzież jest to zbrodnia, która co do liczby ukaranych wszędzie dominuje nad innymi zbrodniami. Położenie okręgu rzeszowskiego, aczkolwiek wśród innych okręgów krajowych co do liczby ukaranych za zbrodnię kradzieży wcale korzystne, nie daje powodu do różowych refleksyi, ponieważ z powyższego zestawienia widzimy, że liczba ukaranych za kradzież w porównaniu z r. 1882 w okręgu rzeszowskim zwiększyła się, co tem niekorzystniej się przedstawia, że liczba ogółem za zbrodnię ukaranych w tymże przeciągu czasu znacznie się zmniejszyła, zeszedłszy z 935 ukaranych za wszystkie zbrodnie w r. 1882, do 844 ukaranych w r. 1885. Jeżeli zatem ubytek ogólny nie tylko nie ujawnił się w liczbie ukaranych za kradzież, ale ta liczba owarsem się podniosła, przeto progresywa zbrodni kradzieży oczywiście silnie występuje i dowodzi w pierwszej linii coraz gorszych stósunków ekonomicznych naszej ludności. Mówiąc o kradzieży wspomnieć muszę o niefortunnym

wieczna niepewność, tą ustawiczną gra interesów, kosztuje za wiele Anglii, Rosyi i Austryi, więc raz musi przyjść do jakiegoś stanowczego rozstrzygnięcia. Tak więc mimo wszystkich pokojowych zapewnień, faktyczny stan rzeczy wcale nie zapowiada pokoju: czują to wszyscy, lecz wszyscy odpychają chwilę krwawego wybuchu, a mimo to ona się zbliża, ona się stacza po pochyłości mocą swego ciężaru, jak lawina śniegowa.

I po cóż to wszystko piszecie? — zapyta wielu — jaki cel, jaka korzyść wnioskować, czy będzie wojna, czy jej nie będzie; oto ta korzyść, że mając przed oczyma poważną sytuację, możemy się poważnie zastanowić nad naszym udziałem w tej sprawie, bo jeżeli konflikt wybuchnie na wschodzie, to my będziemy nim objęci, my wiele zyskać i wszystko stracić możemy: baczmy, byśmy nie stracili. Przez lat już kilkadziesiąt doznajemy w Austryi opieki i uznania naszej narodowości; i innych dzielnic dawnej Polski oczy zwracają się ku Austryi i żywią dla niej sympatyę. Może Bóg odwróci jeszcze na chwilę grozę wojny, ale skoro stanie się nieuniknioną, baczmy, byśmy wszyscy znaleźli się pod jednym sztandarem, a nie rozdarci i rozbitci. Z zastanowienia się nad obecną sytuacją mamy jeszcze inną korzyść, oto wyrabiamy w sobie przekonanie, że prawo, że sprawiedliwość międzynarodowa nie jest himerą: *podeptanie bowiem praw, zasada, że siła idzie przed prawem*, sprowadziły Europę do tak opłakanych stosunków, w jakich się dzisiaj znajduje. Jeżeli więc ma lepsza zaświtać era dla ludzkości, to idea sprawiedliwości musi być przywrócona w międzynarodowych stosunkach, a *wówczas i naród polski odzyska swe prawa*.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Bersów, 12. lutego.

*** Z Rady miejskiej.** Drugie w b. r. posiedzenie odbyło się dnia 10. b. m. w obecności 20 członków, pod przewodnictwem dra Fechdegens. Po odczytaniu protokołu wnosi radny, p. Niemetz, trzy interpelacje, a mianowicie zapytuje, czy wykonano uchwałę Rady, dotyczącą usunięcia szmat i pięci zęstrychów realności Zuckrów przy ulicy Głogowskiej, gdzie 7. b. m. wybuchł pożar, jak pogłoska twierdzi, właśnie z powodu nagromadzenia gaśganów; dalej użalę się, że aparat Talarida, który znaczną kwotę kosztował, widuje w stanie bardzo zaniedbanym, a wreszcie twierdzi, że przy dostawie obuwia dla policyjantów i służb miejskich, pominięto zupełnie katolickich szewców. — Co do pierwszej interpelacji, odpowiedział p. przewodniczący, że uchwałę Rady, dotyczącą usunięcia szmat z realności Zuckrów, wykonano w swoim czasie z całą dokładnością, a pożaru przyczyną nie były szmaty, lecz prawdopodobnie podpalenie, o co śledztwo w toku. Aparat Talarida z powodu wywożenia nieczystości aż do Zalesia, był w ostatnich czasach zaniedbanym, czemu chcąc zapobiec, zakazało naczelnictwo na razie wywożenia w okolice, wyraziło nageogó organom nadzorczym i wyznaczyło jednego urzędnika magistratu, który czuwać będzie, by w przyszłości aparat w porządnym stanie był utrzymywany. Co do dostawy butów wreszcie, postąpiono i w tym roku tak jak zwykle, t. j. powierzano dostarczenie skóry przedsiębiorcy, komu zaś ten dał uszyć obuwie, w to naczelnictwo wchodzić nie może, nie było bowiem zastrzeżone, jakim rzemieślnikom ma dawać robotę.

Zalawiliśmy te interpelacje, przystąpił przewodniczący do porządku dziennego. Przewszystkiem więc wspomnieli o zgonie s. p. nieodżałowanego Gustawa Knendicha, honorowego obywatela miasta. Pamięć jego uczczono przez powstanie z miejsc.

Dalej przedłożył przewodniczący list (datowany 10. lutego 1887) p. Kalinowskiego, w którym czcigodny nasz burmistrz, użalając się na swoje nadwężone zdrowie, które mu

już 5 miesięcy nie pozwala opuścić mieszkania, zawiadamił Radę, że pragnie złożyć godność burmistrza. — Wskutek należytego i motywanego wniosku dr. Zbyszewskiego, uchwalono jednogłośnie wysłać zaraz na żądanie deputację do p. Kalinowskiego z prośbą, by rezygnację swą zechciał cofnąć, a względnie przyjąć urlop aż do czasu wyzdrowienia. Do deputacji wybrano pp.: dr. Fechdegens, Jażowera, Niemetz, Talaśiewicz i Tokarskiego.

Na tem posiedzenie zakończono, gdyż dla braku przepisanej ustawy kompletu, nie można było obradować nad budżetem.

*** Wynik klasyfikacyi.** Z końcem I półroczu klasyfikowano w tutejszem gimnazjum 599 uczniów publicznych i 7 prywatystów. Pomiędzy publicznymi otrzymało stopień celujący 36, stopień I. 392, stopień II. 94, stopień III. 77. Z prywatystów otrzymało 5 stopień I., jeden stopień II., jeden stopień III. Razem otrzymało promocyę 438, klasę II. lub III. 173. Rezultat w ogólności można uważać za dość dobry, albowiem procent złych wynosi 28.55, dobrych zaś 71.45.

*** Z Kółka literacko-muzycznego.** Sprawozdanie wydziału Kółka za rok 1886 dosadnie charakteryzuje chylenie się do upadku tego Towarzystwa dla braku poparcia ze strony ogółu. Ze sprawozdania tego przytoczamy słowo wstępu:

Oddając niniejsze sprawozdanie za trzeci rok istnienia „Kółka literacko-muzycznego” w ręce jego Członków, otwarcie wyznajemy, iż jedyną chyba zasługą naszą stanowi utrzymanie bytu Towarzystwa.

O ile rozwój każdego stowarzyszenia nie tylko od intelektualnych sił pojedynczych członków, ale, i to głównie — od poczucia przyjętych na się obowiązków zależy, o tyle nie naszą winą, że pod pierwszym względem czuliśmy dotkliwie braki, pod drugim zaś mieliśmy od początku aż do końca roku do walczenia nie już z obojętnością, ale z niezwykłą apatją całego ogółu Członków. Brak wszelki miłośników, wykonawców muzyki instrumentalnej — oprócz fortepianowej — z natury rzeczy sam przez się ściemniał zakres działania i nadał produkcyom naszym pewną naturalną monotoność. Lecz nie stały i w tym ścisłym kierunku działania opuszczało nas zwolna poparcie Członków, oprócz kilku, uznania i wdzięczności godnych, wyjątków. Najlepszym barometrem tego szczególniejszego zastoju w zakresie gry fortepianowej był brak popytu w naszej bibliotece i w wypożyczalni nut.

Z tą samą apatją Członków spotykały się nasze zabiegi co do utrwalenia bytu, zawiązano przed

z wyczaju ludowym, jaki się w niektórych okolicach okręgu rzeszowskiego zagnieżdził. Jest mianowicie zwyczaj (np. w Sielandce, w powiecie kolbuszowskim), że podczas wesela goście weselni (towarzysze pana młodego) zabierają z domu rodziców panny młodej jakiś przedmiot lub sprzęt i zanoszą do domu pana młodego, który ten przedmiot wykupuje wódką. Ten niewinny na pozór figiel wyradza się czasem w exces, bo zabrane przedmioty zastawiają weselnicy i przepijają w karczmie, narażając przez to rodziców nowożeńców na znaczną nieraz stratę. Bywają z tego powodu dochodzenia karne, które jednak ze względu na ów zwyczaj ludowy nie doprowadzają do oskarżenia o kradzież.

20. Za sprzeniewierzenie ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 4 osoby, w 1883 1, w 1884 3, w 1885 5 osób. Z okręgów zachodnich tylko wadowicki (1) wykazał mniejszą liczbę ukaranych w r. 1882; inne natomiast więcej, bo krakowski aż 15, sądecki i tarnowski po 5. Z wschodnich okręgów tylko stanisławowski, tarnopolski i złoczowski wykazały mniej ukaranych od rzeszowskiego, bo pierwsze dwa po 3, ostatni 1; inne okręgi natomiast wykazały więcej, mianowicie lwowski 11, kołomyjski 10, samborski 7. Przemyski okręg wykazał liczbę równą rzeszowskiemu. Ogółem ukarano za zbrodnie sprzeniewierzenia w r. 1882: w zachodniej Galicyi 30, w wschodniej 40, w całem państwie 832. Znajdujemy tutaj cyfry przeważnie wyższe od galicyjskich okręgów, dochodzące w okręgu wiedeńskim do 185, w Gradcu do 66, w Bernie do 40 ukaranych. Na 51 pozakrajowych okręgów, reprezentowanych w r. 1882 w zbrodni sprzeniewierzenia, 12 okrę-

gów przewyższyło liczbą ukaranych okręg krakowski. A tylko 11 wykazało mniej ukaranych od rzeszowskiego. W porównaniu z zachodnimi prowincjami monarchii kraj nasz i tutaj tak jak przy kradzieży przedstawia się korzystnie.

21. Za *rozboj* (rabunek) ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1882 i 1885 po 4 osoby. Tę samą liczbę wykazały w r. 1882 okręgi krakowski i wadowicki, tarnowski zaś i sądecki tylko po 2. We wschodniej Galicyi tylko 2 okręgi wykazały ukaranych za zbrodnie rozboju: przemyski 8, kołomyjski 4. Ogółem ukarano w r. 1882: w zachodniej Galicyi 16, we wschodniej Galicyi 12, w całem państwie 157.

22. *Oszustwo*. Zbrodnia oszustwa, tak jak się u nas przejawia, jest z wielu względów interesującą i dla tego dłużej nieco wypada się przy niej zatrzymać. W okręgu rzeszowskim ukarano za tę zbrodnię: w r. 1882 62 osób, w r. 1883 56, w 1884 67, w 1885 41 osób. Spostrzegamy zatem fluktuacyę, dowodzącą, pomimo chwilowego spadku, stałej tendencyi utrzymania się na poważnej wysokości — a trzeba dodać, że oszustwo należy do przestępstw najtrudniej dających się udowodnić i że z tego powodu wielu oszustów uchodzi bezkarnie.

W r. 1882 ukarano za zbrodnię oszustwa: w zachodniej Galicyi ogółem 268 osób. Prócz krakowskiego okręgu z liczbą 88 ukaranych, zatem nie o wiele rzeszowski przewyższającą, inne okręgi wykazały mniej ukaranych, mianowicie: tarnowski 56, sądecki 32, wadowicki 30. We wschodniej Galicyi ukarano w tymże roku ogółem 364 osób. Tylko okręgi lwowski z 63 i przemyski z 65 ukaranymi przewyższyły nieco okręg rzeszowski, wszystkie inne wykazały liczby mniejsze,

rokiem choru mięzanego, o którego losie decyduje zawsze jeszcze nie silny ogół, ale chwilowa a nieprzewidziana przeszkoda jednostki, lub też jej niechęć.

Odziedziczywszy po naszym poprzedniku w spadku tendencją urządzania produkcji przy wyłączeniu użyciu sił własnych, swoich, wiernymi tej tendencji dla powyżej przytoczonych przyczyn pozostać nie mogliśmy, stąd w braku lepszych sposobów, wypływało wyrzucanie się czasami muzyką wojskową.

Projektowane ustalenie teatru amatorskiego rozbiło się o brak stosownego lokalu, a że z dawniejszą tradycją wieczorków towarzyskich, z tańcami połączonych, zerwaliśmy, stało się to i z uwagi na warunki pogodowe z Kasynem polakiem i ze względu na poważny charakter naszego Towarzystwa.

Dobry stan gospodarski dopełnia tego ogólnego na rok ubiegły poglądu, a zmniejszająca się liczba Członków zamyka szereg wyraźnych dowodów tej apatyi ogólnej, którą zwalczyć życzymy i naszemu następcy i wszystkim poszczególnym Członkom Towarzystwa, choćby w ich własnym interesie, bo jak słusznie mówią: gdzie grają i śpiewają, tam dobrzy ludzie bywają.

Towarzystwo liczy obecnie: a) członków-protectorów 3, b) członka honorowego 1, c) członków czynnych 40, d) członków wspierających 112; razem członków 156.

Stan majątkowy Towarzystwa jest następujący: 1. Gotówka w kasie 12 złr. 35 ct. 2. Złożona na książ. Kasy oszczędn. w Rzeszowie 150 złr., procent do końca grudnia 1886 r. 13 złr. 67 ct., razem 163 złr. 67 ct. 3. Kaucyje za abonament 12 złr. 4. Inwentarz nut, czasopism i dzieł 161 złr. 91 ct. 5. Inwentarz teatralny 100 złr. 6. Rekwizyty 150 złr. 7. Zaległości u członków 99 złr. 25 ct. Razem 699 złr. 18 ct. Od tego straciło należy: a) 25%, na zużycie inwentarza i rekwiz. 102 złr. 98 ct. b) 50%, na wzięcia zaległości 49 złr. 68 ct., razem 152 złr. 61 ct. Stan przeto czysto czynny 546 złr. 57 ct.

Posiedzenie wydziału „Sokoła“ odbyło się dnia 9 b. m.

Z przedłożonego rachunku z balu okazało się, że przychód wynosi 436 złr.; wydatki wynosiły wraz z przyjęciem „Sokołów“ lwowskich i tarnowskich kwotę 410 złr. 29 ct. Wydział podziękował p. Hellnowi przez powstanie, za gorliwe zajęcie się balen. Następnie Dr Zbyszewski przedłożył list, wystosowany do „Sokoła“ lwowskiego, w sprawie wyjazdu do Pragi. Sokół czeski zaprosił Towarzystwo tutejsze do wzięcia udziału w zjeździe Sokołów w Pradze przy końcu czerwca b. r. W zaproszeniu tem powołuje się na uczucia państwowe, uczucia zalem nam Polakom obce i nieznanne. Czy w imię tego hasła my brać Sokół tutejszy udział w zjeździe? Oto pytanie, które stawia Dr Zbyszewski w liście tym, zjadając informacyi.

Na wniosek p. Bienkowskiego uchwalono wyrazić pisemne podziękowanie p. Geislerowi za udekorowanie sali i p. Tabińskiemu za wymalowanie „Sokoła“. Uchwalono także, aby kosztów przyjęcia „Sokołów“ lwowskich i tarnowskich nie pokrywać z funduszu, uzyskanego z balu, a po dłuższej dyskusji, skąd pokryć te wydatki, uchwalono: zbierać w tym celu dobrowolne składki, a niedobór pokryć mają członkowie wydziału z własnych funduszy. Do Towarzystwa przyjęto: p. Eroniśława Pierzchałę i p. Józefa Schaittra. Wreszcie uchwalono wystosować petycję o subwencye do Rady miejskiej i do Kasy oszczędności.

*** Sokoły lwowskie** w liczbie 14-stu, którzy dnia 5. b. m. przybyli dla wzięcia udziału w balu Sokołów tutejszych, powitani zostali na dworcu przez wydział „Sokoła“ tutejszego, z prezesem dr. Zbyszewskim na czele. Z pomiędzy tośstów na uwagę zasługuje szczególnie toast, wniesiony przez Sokoła lwowskiego, pana Skrachę, wierszem następującym:

Bracia Sokoły, gdy dziś nam w udziale
Przypadło Was witac w naszej wspólnej ziemi,
Z serca różno życzenia płyną tu w zapale,
Przyjmijcie więc i me słowa pomiędzy innemi.

Życie, jak dla Sokołów żyć się przynależy,
To jest hartujące do niewygodnego ciała,
Wpajajcie szlachetność w serca awię młodzieży,
By były tych tytańców, których dziś tak mało;

By nasz Sokół zalecał w każdy polski kątek,
I ducha tak rozpalał jak się dzisiaj pali.
Bracia, Wy robicie dopiero początek,
Lecz łatwo jest przewidzieć, co to będzie dalej.

Życie Sokoła jest rajem na ziemi,
To każdy z Was obecnych dzisiaj mi to przyzna,
Niech się wszyscy Kochają tak jak my z Waszemi,
A z pewnością pociechę będzie mieć ojczyzna!

Po południu podejmował Sokołów dr Zbyszewski, następnego dnia dr Bandrowski i p. Wurm. Goście lwowscy przedstawili się także wiceburmistrzowi, drowi Fechtdegenowi, który przyrzekł wszelkie poparcie dla tutejszej filii Towarzystwa.

*** Kronika karnawałowa.** Do najświetniejszych zabaw tegorocznego karnawału, dotychczas policzyć należy niesprzeczanie bal „Sokoła“, urządzony za staraniem tego Towarzystwa w sobotę dnia 5. b. m. W sali hotelu „Lufinszyna“, pięknie udekorowanej emblematami „Sokołów“, zebrało się około

300-osób. Pomiędzy obecnymi zauważyliśmy generała p. Bunna, prezydenta sądu p. Lubaszkę, wicemarszałka (ut. Rady powiatowej p. Skrzyńskiego; posła na Sejm krajowy dra Rybickiego, wiceburmistrza dra Fechtdegena, prezesa naszego „Sokoła“ dra Zbyszewskiego i innych. Czternastu dzielnych Sokołów lwowskich i czterech tarnowskich, w mundurach sokołoch zwracała na siebie powszechną uwagę. Pomiędzy nimi widzieliśmy organizatora lwowskiego „Sokoła“, p. Durskiego, oraz pp.: Jarockiego i Dworskiego. Około godziny wpół do dziesiątej rozpoczęły się tańce polonezem, do kadryla stanęło około 50 par; łańcami dowodził ze zwykłą perwą i przytomnością dr. Huszard, tudzież pp. dr. Zagórski, Skibiński i Hellm. Aplauz wywołała figura mazura, odtańczona dzielnie przez grono lwowskich „Sokołów“, tudzież dziarskie solo mazurów wicemarszałka p. Skrzyńskiego w stroju polskim, z panią Baldiniową. Wesola zabawa przeciągnęła się do godziny 7ej rano.

Toalety pań przeważnie odznaczały się gustem i elegancją, szczególniejszą uwagę zwróciły na się dwie wspaniałe i niezwykle gustowne toalety.

Do wyboru królowej balu tym razem przyjsie nie mogło z powodu nieporozumienia wyborców, którzy rozprzyszyli swe głosy między najpiękniejsze z pięknych, panie Bald., Bind., Husz., Jawor., Pierz. i Wurm.

Wydziałowi „Sokoła“, który z taką gorliwością zajął się przeprowadzeniem do skutku tej pięknej myśli, należy się tem większe uznanie, że miał on do walczenia z rozlicznymi przeszkodami i trudnościami, których zwyciężenie, przynależ musinie, nie było tak łatwe. Czysty dochód dotychczas niepewny. Pan starosta Fedorowicz, nie mogąc z powodu załoby być obecnym na balu, nadał 20 złr. na rzecz Towarzystwa, pan Skrzyński złożył na wstępie 25 złr.

W poniedziałek, dnia 7. b. m., odbył się w sali hotelu „Lufinszyna“ wieczorek podoficerski, pod protektoratem pułkownika, p. Chitrego. Obok pp. oficerów i podoficerów udział w zabawie wzięło także bardzo wiele osób ze stanu cywilnego. Do pierwszego kadryla stanęło około 45 par. Przy odgłosie muzyki wojskowej 40. pułku bawiono się

mianowicie: kołomyjski 38, samborski 44, stanisławowski 46, tarnopolski 48, złoczowski 60 ukaranych.

W całym państwie ukarano w r. 1882 za zbrodnię oszustwa 2,773 osób. Na 52 okręgach pozakrajowych, w których za tę zbrodnię ukarano, znajdujemy zaledwie 6 takich, które liczbą ukaranych przewyższyły okręg rzeszowski i to takie, jak Wiedeń (227), Linz (81), Gradec (125), Cilli (95), Praga (79), Berno (81). Ze względu na rozwój stosunków kredytowych i na ostrzejszą walkę ekonomiczną w owych miejscowościach, które to czynniki przygotowują grunt do wyzysków wszelkiego rodzaju, a może i na charakter ludności wpływają, liczba oszustw, w porównaniu z Galicyą, a mianowicie z okręgiem rzeszowskim, powinna być tamże znacznie wyższą. Tymczasem dzieje się przeciwnie i dlatego stosunki nasze wykazują anormalność rażącą, która domaga się wytlómaczenia. Takie wyjaśnienie da nam poniekąd pogląd na osobiste stosunki osób za zbrodnię oszustwa ukaranych, a mianowicie rubryka wyznania.

W pozakrajowych okręgach sądowych ukarano za zbrodnię oszustwa prawie wyłącznie chrześcian; izraelici występują tylko sporadycznie, zaledwie po jednym lub po kilku. Natomiast w Galicyi i sąsiedniej Bukowinie znajdujemy stosunek wyznań zupełnie odmienny. W Galicyi izraelici różniali się, przeciętnie biorąc, z liczbą ukaranych, za zbrodnię oszustwa chrześcian, a w kilku okręgach liczbę tych ostatnich znacznie przewyższyli. Następująca tabela ukazywała ten stosunek wyznań.

W rzeszowskim okręgu ukarano za zbrodnię oszustwa w r. 1882 chrześcian 27, izraelitów 35;

w r. 1884 chrześcian 32, izraelitów 35;

1885 „ 23, „ 18.

Inne okręgi sądowe wykazują następujący stosunek ukaranych w r. 1882:

Kraków	chrześcian 61,	izraelitów 27;
Śącz	21,	11;
Tarnów	28,	28;
Wadowice	25,	5;
Lwów	39,	23;
Kołomyja	19,	19;
Przemysł	26,	39;
Stanisławów	15,	30;
Sambor	23,	21;
Tarnopol	20,	28;
Złoczów	12,	48;

razem z okr. rzesz. chrześcian 316, izraelitów 314.

Przym wiedzie złoczowski okręg, w którym izraelici w czwórności przewyższają liczbę chrześcian; następuje po nim okręg stanisławowski z podwójną liczbą izraelitów, przemyski i jako czwarty z kolei rzeszowski. Zwrócić przytem uwagę należy na ten ważny szczegół: że w Galicyi izraelici reprezentują tylko 11,5% ogółu mieszkańców, a zatem tam jaskrawiej przedstawia się ich udział w zbrodni oszustwa.)

W Bukowinie ukarano w r. 1882 za zbrodnię oszustwa: chrześcian (katolików, prawosławnych i ewangelików) 37,

izraelitów 31; w r. 1883 chrześcian 35, izraelitów 31;

doskonale do białego dnia. Tańce prowadzili porucznicy, pp. Zwach i Pawlas. Po wszechnie podobał się kolyton z pięknymi przyborami, znaniecznie uradowany.

Dziś zabawa z tańcami w kasynie; w przyszłą sobotę, t. j. 19. b. m., bal Towarzystwa kasynowego, którego świetne powodzenie nie ulega już najmniejszej wątpliwości. Bal ten będzie niezawodnie koroną tegorocznych zabaw karnawalskich. Do tańca przeznaczono dwie sale Towarzystwa. We wtorek, 22. b. m. odbędzie się kostymowa zabawa z tańcami w Kasynie oficerskiem, która zakończy karnawał.

• Pożar wybuchł 7. b. m. o godzinie 11^{3/4} w nocy, w podwórzu realności Zuckrów, przy ul. Sandomierskiej. Palono się spichrz i stajnia, a pożar mógł pociągnąć groźne skutki za sobą, do palącego się bowiem budynku przytłoczyły bezpośrednio domy należące do gminy ruskowiańskiej, a z drugiej strony dom mieszkalny Zuckrów. W kwadrans po wybuchu przybył I. oddział straży pożarnej z siawką i 3 beczkami wody, i zdołał w niespełna godzinę zupełnie ugasić. — W czasie akcji ratunkowej okazało się, że właściciele domu nie posiadają ani osęk, ani wiewerek na wodę, ani zgłowa żadnych przyrządów pomocniczych. A przecież każdy właściciel realności powinien i obowiązany jest mieć ten skromny wydatek, jeżeli już nie bezpieczeństwa innych, to dla ratowania własnego mienia. Jeżeli i inni właściciele tak traktują rozporządzenia Magistratu, to może przysiąc chwila, w której będziemy im mogli zawdzięczać obrócenie całej połaci miasta w przynę!

Pożaru przyczyną miało być podpalenie; śledztwo w toku.

• Termin podania o zwolnienie od służby w pospolitem ruszeniu. W sprawie tej ogłosza Wydział krajowy następujące obwieszczenie z dnia 5. lutego do l. 6560.

Według postanowienia, zawartego w punkcie 64 rozporządzenia c. k. ministerstwa obrony krajowej z 19. stycznia 1887 Dz. p. p. L. 5, powinni naczelnicy tak c. k. państwowych jak autonomicznych władz i urzędów przed kładąc swojej przełożonej władzy krajowej oocznie w ciągu miesiąca stycznia wnioski na zwolnienie od czynnej służby w pospoli-

tem ruszeniu funkcyonaryuszów obowiązanych do tej służby, którzy są niezbędni na swych stanowiskach służbowych.

Ponieważ w bieżącym roku wyznaczony termin nie może być dotrzymany, przeto polećto wysokie ces. król. ministerstwo obrony krajowej, ażeby zwolnienie pomienionych funkcyonaryuszów na rok 1887 zostało przeprowadzone najpóźniej do 15. lutego b. r.

• Pospolite ruszenie. Według wydanych świeżo statystycznych wykazów, wynosi liczba obowiązanych do pospolitego ruszenia w Austrii, w pierwszym powołaniu 2,148,783, w drugim powołaniu 518,988, razem przeto 2,667,771 ludzi. W Węgrzech wynosi pierwsze powołanie 1,616,282, drugie powołanie 390,374, razem przeto 2,006,656 ludzi. W całej austro-węgierskiej monarchii z wyłączeniem Tyrolu, który ma własny landsturn, wynosi liczba obowiązanych do pospolitego ruszenia w obu powołaniach 4,674,427 ludzi, do czego jeszcze przybywa 80,000 ludzi z Tyrolu i Vorarlbergu.

• Na marcową kadencję sądów przysięgłych wylosowani zostali jako przysięgli główni pp.: Natan Reiner w. realn. w Rzeszowie, dr Maurycy Reines adwokat w Rzeszowie, Antoni Puk w. realn. w Rzeszowie, Tadeusz Dec rolnik w Majdanie, Izak Brust w. realn. w Rzeszowie, Ozyasz Spiro handlarz skór w Rzeszowie, Filip Dilmayer rolnik w Wildenthalu, Antoni Klus w. realn. w Ruskiej wsi, Władysław Krasicki c. k. notaryusz w Głogowie, Jan Miazga kowal w Nisku, Julian Zacharski w. hand. mat. aptecznych w Rzeszowie, dr Józef Tumidajowicz adwokat w Tarnobrzegu, Wilhelm Zangen w. realn. w Rzeszowie, Hilary Stapor handlarz w Sokołowie, Antoni Kowal rolnik w Woli zgłobieńskiej, Herman Rotter mag. chir. w Rzeszowie, Marcin Paluch rolnik w Białym, Ferdynand Schaitter w. realn. w Rzeszowie, Jakób Darocha handlarz w Sokołowie, Teofil Drzewicki w. realn. w Niebielcu, Józef Solecki rolnik w Siraszydlu, Kajetan Sirański inżynier Rady pow. w Nisku, Jędrzej Czarnota w. realn. w Ulanowie, Józef Sieradzki w. realn. w Czudcu, Jan Tomka młodszy, rolnik w Trzebowniku, Michał Róg rolnik w Będowym, Jan Micał rolnik w Zaczerniu, Henryk Dolański w. realn. w Grębowie, Michał Skrobacz

rolnik w Krzemienicy, Marcin Spirafa rolnik w Staronięciu, Leib Überall dzierżawca folwarku w Podzamczu, Ludwik Dzierżyński w. realn. w Tarnobrzegu, Jan Czermiński w. realn. w Radomyślu, Wawrzyniec Borowiec w. realn. w Budziwoju, Antoni Trojnar rolnik w Białobrzegach

Jako przysięgli zastępcy: Mojżesz Zinneman w. realn., Maurycy Weinberg w. realn., Antoni Opolski w. realn., Józef Luźniak w. realn., Wawrzyniec Maczyński krawiec, Juda Horowitz w. realn., Aleksander Łukaszkiewicz szwec, Joel Pfeiffer w. realn., Dawid Kraus farbiarz, — wszyscy w Rzeszowie.

• Opłaty gminne od nafty. Już odmówiono sankcji jednej uchwale sejmowej, zezwalającej na pobór opłaty gminnej od nafty. Ministerstwo sprzeciwiło się tej uchwale z tego powodu, że gdyby naftę, obciążoną już nowym podatkiem państwowym, zaczęto obciążać także opłatami innej kategorii, podrażałoby to nadto artykuł niezbędny dla ogółu, szczególnie dla najbardziej potrzebnej ludności. Ogółem rząd zastrzegł, że nafta nie może być wciągniętą w zakres artykułów, podlegających opłacie krajowej.

• Projekt ustawy o wyrównaniu podatku gruntowego, przedłożony właśnie w Radzie państwa, stanowi między innymi, że w ciągu b. r. ma się opodatkowanych zawładnąć, ile im należy się od skarbu zwrotu lub ile mają dopłacić z tytułu podatku gruntowego w latach 1881, 1882 i definitywnie w r. 1883. Za podstawę do wyrównania mają być wzięte te kwoty podatkowe, które faktycznie zapłacono, wyjąwszy wtedy, gdy ulgi z powodu zmiany posiadacza ustaly. Wyjątek jednak stanowią te realności, które w drodze egzekucyjnej licytacyi przeszły w nowe ręce. Zwroty nadwyżek należy albo wypłacić gotówką albo potrącić z bieżących podatków; dopłaty zaś ze strony właścicieli gruntów, jeżeli nie przenoszą 1/4 częśći powinności podatkowej z r. 1887, powinny być zaraz uiszczone, a w razie przenoszenia 1/4 części będą rozdzielone na raty roczne. Ogółem przeprowadzenie wyrównania podatku gruntowego dotknie przeważnie opodatkowanych, gdyż znacznie więcej ich dopłaci, niż otrzymają zwrot.

• Uczniowie na stancyi. Najnowsze rozporządzenie ministerstwa oświaty wzbra-

izraelitów 24, a więc zachodzi podobny stosunek jak w Galicyi.

W stosunku do zaludnienia poszczególnych okręgów sądowych, jeden ukarany za zbrodnie oszustwa przypadał w roku 1882: w okręgu krakowskim na 3,557 mieszkańców, w rzeszowskim na 6,983, w tarnowskim na 7,240, w stanisławowskim na 8,258, kołomyjskim na 8,546, lwowskim na 9,149, przemyskim na 10,960, sądeckim na 11,154, złoczowskim na 11,429, wadowickim na 11,751, tarnopolskim na 13,007, samborskim na 14,452. Ułamki opuściliśmy. Różnice w ogóle znajdujemy bardzo znaczne, a okręg rzeszowski, który co do liczby ukaranych zajmuje czwarte miejsce, w stosunku do liczby mieszkańców uzyskał drugie miejsce, od najgorszego począwszy, — zaiste awans nieszczęśliwy!

Ogółem przypada jeden ukarany za zbrodnie oszustwa w całej Galicyi: na 9,428, w Bukowinie na 9,371, w całej Austrii (bez Galicyi) na 7,559 mieszkańców. Porównanie to okazuje nasz kraj, z wyjątkiem okręgów krakowskiego, rzeszowskiego i tarnowskiego, w dość korzystnym świetle. Jeżeli się zaś zważy, że w Galicyi ludność chrześcijańska, reprezentująca blisko 80% mieszkańców całego kraju, zaledwie połowę wszystkich zbrodniczych oszustw popełniła, a w niektórych okręgach sądowych nawet znacznie mniej, to moralność naszej chrześcijańskiej ludności przedstawi się tem korzystniejszą, a całe odium wysokich cyfr popełnionych oszustw i demoralizacyi stąd płynącej spadnie na izraelitów. Wynika bowiem z obliczenia stosunku ukaranych do liczby mieszkańców, że w Galicyi jeden ukarany za zbrodnie oszustwa chrześcijań-

wypadał na 16,684 chrześcijan, jeden za takąż zbrodnię ukarany izraelita na 2,186 izraelitów, a więc znajdujemy stosunek 1 : 8.

Badając bliżej stosunki osobiste ukaranych za zbrodnie oszustwa w okręgu rzeszowskim, który nas tutaj w pierwszym rzędzie obchodzi, znajdujemy: że w wieku od 20 do 30 lat było ukaranych osób 14 (mężczyzn 12, kobiety 2), w wieku od 30 do 60 lat osób 40 (mężczyzn 30, kobiet 10). Z tej liczby bezczynnych mężczyzn 11, niezamężnych kobiet 3. Co do zatrudnienia ukaranych było: rolników samoistnych 18, służby rolnej 6, handlujących samoistnych 12, pomocników handlowych 4, kapitalistów i właścicieli realności 2, z wyższem wykształceniem 1, służących 2, innych zawodów 10, bez oznaczonego ściśle zawodu 7, niemniejających ani czytać ani pisać 47, posiadających niejaki majątek 24, bez majątku 38. Zatem głównego kontyngensu ukaranych dostarczyli: wicniacy i izraelici bez wykształcenia i bez znacniejszego majątku, a więc najniższe sfery społeczne.

Co do sposobu popełnienia zbrodni, to w okręgu rzeszowskim, a zapewne i w innych okolicach kraju, przeważną ilość oszustw popełnianą bywa przez fałszywą przysięgę i fałszywe zeznanie przed sądem, lub namawianie do takowych. Już na innym miejscu (w korespondencyi z Rzeszowa, z czerwca 1886, umieszczonej w nrze 26 *Przeglądu sądowego i administracyjnego*) podniesiono ten szczegół i upatrywano jedną z przyczyn wzmożenia się liczby oszustw w zbyt powierczonem przeprowadzaniu sporów drobiazgowych przez sądy powiatowe, a mianowicie w zbytecznem szafowaniu przysięgą stron

nia nauczycielom szkół średnich utrzymywać na stancyi uczniów, uczęszczających do tych zakładów, w których udzielają nauki. Rozporządzenie to jest tem motywowane, że utrzymanie uczniów obciąża profesorów wobec publiczności i budzi w tejże pewną nieufność i niechęć.

Dr Gautsch, a profesorowie gimnazjalni. Profesorowie matematyki w gimnazjum akademickim w Wiedniu: Schenk i Dworzak, zostali przez ministra Gautscha niespodziewanie spensjonowani, z powodu, że udzielali swoim uczniom prywatnej nauki.

Pospolite ruszenie w Drabiniance. Dnia 5. b. m. wójt gminy Drabinianka z pisarzem zjawili się na Podzamczu. Obaj udali się prosto do przysiężnego, aby tam zwołać wszystkich „lansturmistów”, mieszkających w tej części Drabinianki, celem zbadania, czy któremu przypadkiem głowy nie brakuje. Za radą jednego z p. członków komisji — udano się do znanej już naszym czytelnikom — „Maczkówki” — kuli tego, aby co wypić i załatwić sprawę z lansturmistami. Za nim wszyscy się zgromadzili, zeszło sporo czasu, który zużytkowano na obfite odwołanie gardła. Pomiędzy powołanymi według listy, było dwóch dzielnych, choć nieco podochoczonych kandydatów do lansturmu. Z tych jeden — właściciel realności tuż obok Maczkówki — przebrawszy — jakto mówią, trochę miarki, wpadł w szczególny humor. Zdawało mu się, że ma już do czynienia z nieprzyjacielem i porzucił na ziemię szklanki i inne naczynia. Trzeba było widzieć arendarza — jak grozą przejęty, spoglądał raz na czerepy szkła — to znowu na sprawcę, który właśnie, nacierał na p. naczelnika, zajmującego stanowisko odporne. Nagle rozległ się głos — podobny do komendy dowódcy na polu bitwy; był to głos p. wójta. W jednej chwili wszyscy obecni otoczyli bohatera a ująwszy go, spowili silnym sznurem. Niejednemu z obecnych widok leżącego przypominał, że i on tak spowity leżał kiedyś w kolebce — chociaż w stanie trzeźwym. Aby usunąć ten przykre widok, zaniesiono kpowić tego — jak to zwykle bywa — za „głowę i nogi” do domu, gdzie go zapewne na drugi dzień od szanownej połowicy nie najmiśza spłukać musiała niespodzianka. Tak się skończył na Podzamczu pobór do pospolitego ruszenia.

*** Znalezione w sali podczas balu „Sokoła”, męś chusteczkę, obszywaną koronkami z haftowanym znakiem „Salomea”, odebrał można u inspektora policji.**

*** Wiadomości policyjne.** W czasie od 29: stycznia do 11. b. m. przytrzymała policya miejska 64 osób. s: mianowicie: za kradzież 4, za włóczęgostwo 6, za zebranie 1, za niemoralne życie 4, za obrazę policyanta w służbie 1, za burdy uliczne i pijaństwo 20, za szybką i nieostrożną jazdę 6, za dręczenie zwierząt 2, ze sądu po odsiedzeniu kary 15, szupasem przybyło 5 osób. Z tych oddano do sądu 13 osób, grzywną ukarano 3, aresztem w drodze policyjnej 21, odszupasowano i wydalonę z gminy 20, do szpitala oddano 3, czekają na szupas 4-osoby.

*** Z życia towarzyskiego.** Dnia 16. stycznia w Pstrągowej pod Rzeszowem odbył się ślub p. Jana Iranka, geometry autorz., z panną Antonią Gokiertówną, córką Elżbiety z Wendorffów i s. p. Edmunda Gokierza, właścicieli Pstrągowej. Niezbyt liczne ale dobrane grono gości bawiło się wybornie tańcami do godz. 5. rano.

*** Wydział krajowy uchwalił udzielić gminie miasta Jarosławia bezprocentową pożyczkę w kwocie 7000 złr. na budowę kościoła.**

*** Z Ulanowa donoszą:** Rządy miasteczka objęta nowowytbrana Zwierzożność gminna, s: mianowicie: burmistrz p. Jędrzej Dąbrowski i wiceburmistrz p. St. Przysucha. W skład nowej reprezentacji gminnej weszli inteligentni i pracowici radni, jak miejscowy proboszcz, kierownik szkoły, aptekarz i inni porządni mieszczanie. Niechże więc wszelkich sił użyją dla dobra podupadłego miasteczka, które niedawno spalwisy się, potrzebuje należytej opieki i zapobiegliwości w gospodarce gminnej.

*** Urząd notaryalny w Sokołowie sprauje od dnia 1. b. m. kandydat p. Jarosław Aweyde.**

*** Z Kolbuszowy donoszą nam:** Tutejsza Rada gminy już trzeci raz zaskarżyła burmistrza Antoniego Jarosza do Wydziału powiatowego w Kolbuszowy za różne nadużycia. Na podstawie oskarżenia wydelegował wydział komisję, składającą się z ks. Rojkow-

skiego ze Cmiolasu i urzędnika wydziału powiatowego, p. Koblańskiego, celem przeprowadzenia dochodzeń, o ile starga ta jest uzasadniona.

*** Panika.** W Strassburgu i Metz w ostatnich dniach ogarnęła mieszkańców zapęła panika: wszyscy są przekonani, że polkój wisi na włosku. W Strassburgu w przewidywanu wojny i prawdopodobieństwa obłączenia, mieszkańcy zakupują zapasy żywności. Z Metz zaś zawiadamiają, że miejscowa władza poleciła mieszkańcom zopatrzyć się w żywność na sześć miesięcy; tym zaś rodzinom i pojedynczym osobom, które nie są w stanie przygotować zapasów na tak długi czas, oświadczone, aby byli gotowi na żądanie władzy, w każdej chwili opuścić miasto. W tym celu władze sformowały szczegółową listę mieszkańców z podziałami na właściwe kategorie.

KWARTET KARNAWAŁOWY.

1) SOPRANO.	3) BAS.
2) SOPRANO.	4) ALT.

BAS: Kochane dzieci! Już Katon Cenzor chwalił oszczędność i zalecał ją współczesnym jako najdzielniejszy zapobiegawczy środek przeciw nędzy, która przecież za jego czasów nie była tak wielką jak obecnie, kiedy wyzerpało się już dobrowolnie miłosierdzie, a ludzie nie dadzą ani szeląga na rzecz bliźnich, bez pośrednictwa jakiegokolwiek widowiska, lub urzędowej szabawy.

Nowotzyny Katon, jeśli gdziekolwiek teraz żyje, nazywa bez wątpienia oszczędność enotą enót i tak jak ja, nie znosi karnawału, który pustoszcza kieszenie nieogłędnych, zabiera im oprócz tego dwie podpory pracy: czas i zdrowie.

Naprawa zdrowia wymaga snowu nieprzewidzianego w budżecie wykładu pieniędzy zdobywanych pracą, którą brak zdrowia czyni podwójnie ciężką.

Widzisz więc Muniu i ty Lolu, w jak straszne, błędne koło, wrzucić może przeciętne śmiertelnika ów, pożądany przez was karnawał.

Ty Lolu jesteś nieuważna i zawsze zasiębiasz się, pijąc zimną wodę po gorącej ga-

spór wiodących, w charakterze świadków przesłuchiwanym, z pominięciem innych dowodów. Niewątpliwie znaczna ilość oszustw odpadłaby, gdyby sądy powiatowe mogły lub zechciały poświęcić więcej czasu sporom drobiazgowym; ale w każdym razie liczyć się trzeba ze smutnem doświadczeniem: że świętość przysięgi i powaga zeznania przed sądem mocno w ostatnich czasach zostały zachwiane, zaczem idzie podkopanie podwalin wymiaru sprawiedliwości, a sądom naszym coraz trudniej przychodzi dobać się prawdy i wymierzyć sprawiedliwość. Waznym jest tutaj wpływ religii i kościoła, ale wobec źródeł złego, któreśmy z powyższego przedstawienia poznali, najodpowiedniejszym zdaje się być środkiem leczniczym nalezyta i silna represya karna. Doświadczenie nam ten środek wskazuje. W rzeszowskim okręgu: były i są jeszcze miejscowości, słynne z złej wiary pewnej kategorii mieszkańców. Świątą jest jeszcze u nas sława t. z. „sokołowskić świadków”, których można było sobie zwerbować bardzo łatwo za niską stósunkowo cenę. Miejscowość ta uchodziła za zapowietrzoną w tym stopniu, iż bez świadków nie chciano w ogóle mówić z ludźmi z tamtej okolicy. Dopiero od czasu, gdy kilku z takich fałszywych świadków wylapano, a dostawca i główny agent oszustów otrzymał dotkliwą karę więzienia; okolica tamtejsza już mniej daje do czynienia sądom karnemu.

Jeżeli gdzieś to przy zbrodni oszustwa system odstraszenia jest jedynie na miejscu i zalecamy go naszym sądom jak najgoręcej.

23. **Potwarz.** Za zbrodnię potwarz, pod wieloma wzglę-

dami pokrewną zbrodni oszustwa, ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1882 3 osoby (2 chrześcian, 1 izraelić), w 1883 9 (5 chrz., 4 izr.), w 1884 7 (2 chrz., 5 izr.), w 1885 6 osób. (3 chrz., 3 izr.). W r. 1882 ukarano za potwarz w Galicyi zachodniej ogółem 26 osób (6 izr.), a mianowicie w Sączu i Wadowicach po 2, w Krakowie 5, w Tarnowie aż 14!

We wschodniej Galicyi ukarano ogółem osób 22 (9 izr.). Trzy okręgi: zloczowski, samborski i lwowski wykazały większą liczbę niż z rzeszowskiego, innę mniejszą.

Ogółem ukarano w całym państwie za potwarz 139 osób.

Wysoki procent ukaranych za potwarz izraelić w Galicyi, a szczególnie w okręgu rzeszowskim charakteryzuje tę zbrodnię.

24. **Za danię pomocy zbrodniarzowi** po czynie, ukarano w rzeszowskim okręgu: w r. 1884 5, w 1885 9 osób. W r. 1882 ukarano za tę zbrodnię: w Krakowie, Tarnowie i Zloczowie po 1, we Lwowie i Stanisławowie po 3, w Tarnopolu 5. Ogółem w całym państwie ukarano 37 osób.

To są zbrodnie, w których okręgi rzeszowski w ciągu lat 1882 do 1885 był reprezentowanym.

Kiedy już wspomnieliśmy o udziale izraelić w zbrodni oszustwa i potwarz, dla dokładności obrazu i ich częściowej rehabilitacyi nadmieniam: że udział izraelić w innych zbrodniach jest stósunkowo nieznacznym. Tak: w r. 1882 ukaranych było za gwałt publiczny przeciw organom władzy 8, za ciężkie uszkodzenie ciała 5, za kradzież 29, za sprzeniewierzenie 2, za podpalenie, wymuszenie i obrazę majestatu po 1. W r. 1885 występują oni po 1 osobie w zbrodni brania

łopadzie. Ty znów Muniu, gnana ambicją tańczyłabyś do upadłego, do zemdlenia, były tylko powiedziano, że powodzeniem górwałaś na balu nad rówieśnicami.

Jeżelibyście, czego Bote broni, zachorowały potem ze zbytku tańca, zważcie, co za smartwienie i koszt dla nas, jeżeli naprzykład przyszedłoby mi wosic was, kilka lat z rądem do jakich wód, choćby galicyjskich.

SOPRANY unisono i a parte:
I cóżby w tem było tak złego?
BAS. Domyśliamy się jednak, że pewnie potrzebujecie jakich nowych sukienek, więc daję wam sto zlr. na zakupienie i niech wam matka kupi takie odzienie, żebyście się w nie nie raz i nie dwa ubrać mogły. Bawcie się więc moje stokrotki, ale umiarkowanie, z myślą o jutrze, albowiem życie jest czarne i niepewne.

ALT. Pięć z dwa—siedm — a trzy—dziesięć... nie wystarczy. Żeby jeszcze dwa zlr., wystarcząłyby na szarlotki dla obojwóch. Wezmę z miesięcznej pensyi na dom. Wzięłam już i tak dziesięć zlr. Bal wyrówna to się doskonale.

Pójdę sama na targ po masło, kupię po redukcji kilo, w rachunku napiszą po dwa; mąż ma dwa prozorne obiady, my wtedy zjemy byle co; to się tu, to tam oszczędzi kilka reńskich na pantofelki dla Loli, zrosztą zasmatyłam fryturę, do której mąż ma takie uprzedzenie, że zamykam ją przed nim na cztery spusty, i on ani wie, że tak mu smakują smażone na niej kolęty. A zawsze to oszczędność! Oj ci mężczyźni! Niby to mądry, a każdego z nich tylko koło palca obwinąć.

Ja mojemu mężowi zawsze wygadac się dozwalam, następnie po swojemu rzecz prowadzę, i żeby nie domyślił się niczego, dziękuję mu jeszcze za dobrą radę. Boże! co też ja mam zajęcia. Za te sto reńskich muszę koniecznie kupić cztery suknie i dwa kapelusze dla dziewcząt. Muszą też powiedzieć Loli, żeby grzeczniej rozmawiała z Podskakiewiczem. Nie podoba się jej; no i jabyż go nie chciała za zięcia, ale lepiej zawsze jest dla panny, kiedy jej kto asystuje; jeden adorator przyciąga drugiego. Muniu już to rozumie, ale z tą Lolą straszna bieda. Jeszcze

jej ojciec w głowie przewraca i chwali, że nie jest kokietką. Ciekawa jestem, czy on sam byłby kiedyś na mnie spojrział, żebym ja pierwsza nie była na niego patrzała. Ale oni wiedzą wszystko! oprócz tego, czego nie wiedzą. Niech on tam mówi co chce, Muniu przejdź za mąż pójdzcie od siostry i lepiej — bo to praktyczna dziewczyna. A teraz za nadzwyczajnościami gonid nie można, lecz chwycić dostąpiła rzeczywistość. Ot, żeby ten doktor otenił się z Munią, byłaby on nią spokojna. Tymczasem córka Matyldzi robi do niego słodkie oczy. Dobra to może dziewczyna, tycząc jej jak najlepiej, ale zawsze moja. Muniu lepsza. Co to za bieda z temi dziewczętami; prawdę mówi przysłowie o córkach:

„Mój, ciesz! jeszcze zapłać komu,
Żeby zabrał z domu.“

A wszystko to na twojej głowie: córki, dom i głowa domu. Dzień cały krzątają się, aby głowa domu miała dobry obiad i dobrą kawę; pilnują kucharki, która nie zna różnicy między mojem a twojem, myśl o przyszłości córek, szyjąc im potrosze suknie, i składaję grosz do grosza, żeby dwa a dwa utworzyło chociaż pięć; wieczorem zaś drzem nieraz na kanapie do rana, podczas, kiedy skaczą sobie twoje pociechy. Na porządnym wieczorze drzemać, to jeszcze pół biedy, ale np. u takich Iksów sama jakaś młodzież bez stanowiska — tancerzy niby dużo, a epuzera ani na lekarstwo. Ach! — jak mówi mój mąż — życie staje się coraz bardziej czarnem i niepewnem.

DWA SOPRANY

MUNIA. Ojciec mało dał!
LOLA. Ale mama dorzuci.
MUNIA. Mamie o to chodzi, żebyśmy były zawsze ładnie ubrane.
LOLA. Nie troszczmy się o suknie, mama już o tem pomyśli. Cóż, wyjdzieś za Podskakiewicza?
MUNIA. Dajże pokój. Cóż sznuru?
LOLA. Nie udawaj moja droga. Sama słyszałam, jak porównywał cię do anioła w czarnej sukience i deklamował wiersze Heinego, jakoby chciał być twoją aspiką, papilotem etc.

MUNIA. To nie nic znaczy.
LOLA. Myślałam że on się w tobie kocha!
MUNIA. I ja tak myślę.
— ? ?

MUNIA. Widsz, ty jesteś jeszcze strasznie naiwna, ale ja przełoczyłam już cztery karnawały, więc wierz mojemu doświadczeniu. Każdy, kto się kocha, i odkochać się może, trzeba więc nie odstępować go, ale udawać, że się wcale nie widzi jego słodkich oczu. Oświadczy się o mnie rodzicom, to dobrze, jeżeli zaś nie, to drugie dobrze. Przecież, gdybym okazywała że jestem choć trochę nim zajęta, gdybym z nim często rozmawiała, chociażby o cesarzu chińskim, zaraz przyjaciółki opowiedziałyby pod sekretem każdemu, że jestem w nim szalenie zakochana i to mogłoby wszystkich odemnie odstępować. A! cóżby to było za nieszczęście. Na tą samą myśl brzydzą mi wszystkie Podskakiewiczowie. Trzeba postępować ostrożnie, moja droga, bo życie jest czarne i niepewne.

LOLA. Komu też to narzekad przyszło!
Ty jesteś szczęśliwa — myślisz tylko o tem, żeby dobrze wyjść za mąż; Ale ja!
MUNIA. Cóż takiego?
LOLA. Nudzę się. Zważ, jak okropne jest moje życie, żadnego nie widzę mięciaka na świecie, któreby dla mnie było stosowne. Ojciec mówi że nam delikatne zdrowie, każda praca mnie męczy; iść za mąż i kłopotać się tak jak mama — nie nęci mnie to wcale; jeżeli zostanę starą panną, będą się ze mnie śmieli, tak jak z innych starych starych panien...

MUNIA. A za tego twojego malarza nie pójdziesz, bo on nie ma ani feniga, a ty masz tylko na wyprawę. Mówię ci, na miejsce malarza postaw kogo innego; znam wiele panien, które tak postępują, a lepiej ci będzie z tą zmianą.
LOLA. Życie jest czarne i niepewne.

* Ceny targowe zboża żądnej nie uległy zmianie.

Do dzisiejszego numeru dołącza się dla wszystkich prenumeratorów ogłoszenie Nowej apteki Piotra Krokotowca w Krakowie.

podarunków w urzędzie, fałszowania monety, zgwałcenia i dania pomocy zbrodniarzowi.

Rekapitulując sumę spostrzeżeń naszych w najważniejszym dziale przestępstw karno-sądowych, widzimy: że rzeszowski okręg zajmując pierwszorzędne miejsce w zbrodni gwałtu publ. na urzędnikach popełnionego, morderstwie, dzieł ciębojstwie i oszustwie. Poważną liczbę ukaranych wykazał zaś w zbrodni wymuszenia, niebezpiecznych pogroźkach, fałszowaniu monety, czynach nierządnych, zabójstwie, spędzaniu płodu, ciężkich uszkodzeniach ciała, kradzieżach, rozboju i potwarzy.

B) Występki.

Za występki, podpadające kompetencji trybunałów, ukarano w okręgu rzeszowskim ogółem: w r. 1882 453 osób, w 1883 268, w 1884 427, w 1885 341 osób. W szczególności:

1. Za występki *zbiegowiska* (§§ 279 — 284 ust. kar.) w celu oporu władzy, ukarano: w r. 1883 11, w 1884 1 osobę. W r. 1882 ukarano: w Krakowie aż 51, w Tarnowie i Wadowicach po 4, we Lwowie, Przemyślu, Stanisławowie i Złoczowie, razem 102. W całym państwie 381.

2. Za *zaburzenia podczas nabożeństwa* i obrzędy religijnych obrzędów (§ 305 ust. kar.) ukarano: w r. 1882 4 osoby (3 izraelitów), w 1884 4 (4 izr.), w 1885 2 osoby (2 izr.).

Zazwyczaj popełnianym bywa ten występki w rzeszowskim okręgu przez bójki izraelitów, pomiędzy sobą w żydowskich domach modlitwy; tem się też tłumaczy wysoki procent

ukaranych za ten występki izraelitów. W Tarnowie ukarano w r. 1882 za ten występki 2 izraelitów.

W innych okręgach krajowych stosunek wyznań jest odmiennym. I tak; w Krakowie ukarano 4 osoby, samych katolików, w Wadowicach 1 katolika, we Lwowie 2 katolików, w Kołomyi 2 katolików i 2 izraelitów, w Samborze 4 katolików i 1 izraelitę, w Stanisławowie 2 katolików i 1 izraelitę. W innych okręgach występki ten zatem posiada widocznie inne cechy, niż w okręgu rzeszowskim. W całym państwie ukarano w r. 1882 za występki z § 303 u. k. 127 osób.

3. Za publiczną *porogę*, okazaną instytucji *małżeństwa, rodziny, własności* i pochwale niemoralnych i bezprawnych czynów (§ 305 ust. kar.) ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1883 i 1884 po 1 osobie. W r. 1882 w Galicji ukarano 2 osoby tyt. o w okręgu złoczowskim. W całym państwie ukarano 18 osób.

4. Za *naruszenie grobów* (§ 306 ust. kar.) ukarano w rzeszowskim okręgu w r. 1882 1 osobę na 2 ukarane w całej zachodniej Galicji (Kraków 1). We wschodniej Galicji ukarano aż 23, samych katolików, mianowicie w okręgu lwowskim 8, przemyskim 5, w tarnopolskim 10. W całym państwie ukarano 34. — U nas w kraju istnieje u ludu zabobon: że kadzenie kości zmarłych (izraelitów) odpędza ma epidemiczne choroby. Oprócz innych celów, jak np. ograbienie zmarłych, owemu zabobonowi przypisać zapewne należy wysoką cyfrę ukaranych we wschodniej Galicji. (C. d. n.)

Największy Dom eksportowy w Bernie

JAN TURETSCHK

Brünn, Rennergasse 1, Gräf. Mitrowsky'sches Palais
Comptoir u. Magazin: Friedhofgasse 5,

roszyle za zaliczką po najniższych cenach:

10 metrów kaszmiru, czarny i brązowy, podwójnej szerokości	złr. 4.—
10 metrów materji ciężkiej, w. trój. krocznej, la. gat. zfr. 3.50, ila. zfr. 2.80	
10 metrów kafluku, najnowsz. wzory, ciężki gładunek	złr. 3.—
10 metrów barchanu na odzież, najnowsz. wzory, ciężki gładunek	złr. 3.60
10 metrów materji na szlafroki w kratki, piękne wzory	złr. 2.50

Resztki towarów wełnianych

na spodnie, 115 cm. długo, ciemnej barwy i dobry kurt zimowy, cała resztką	złr. 2.40
na ubranie, 320 cm. długo, 1/2, szerokie, zimowy towar w ciemniejszej barwie, za wełnę się ręczy, cała resztką	złr. 6.50
na surdut zimowy, gruby wełniany kurt, granatowy lub ciemno-brązowy, 220 cm. długi, 1/2, szeroki, przedniej barwy, cała resztką	złr. 8.—

Palmerston

na surdut zimowy lub palto damskie użyteczne, w granatowym, brązowym lub czarnym kolorze, na męski zimowy surdut, 220 cm. długo	złr. 5.50
---	-----------

Loden

z czystej wełny, przykrojony, 1/2, szeroki, w każdym kolorze, 180 cm. na jeden surdut, cała resztką	złr. 3.60
---	-----------

Peruwien i Doskin

czarny, z najczystszej owczej wełny, 1/2, szeroki, bardzo dobry gładunek, nie połazny, brązowy po najniższej cenie za metr, tylko	złr. 2.65
---	-----------

Przybory dla krawców:

Kloth Italia

czarny, gładki i praktyczny, 1/4, szeroki	złr. 1.10
czarny bawełniany, 1/4, szeroki	cnt. 50

Satina

najlepsza, jasna w paski, także ciemna, na podszewki, za metr	cnt. 25
---	---------

Schirting

na tyły do kamizelek, z połazkiem, za metr	cnt. 24
1 resztki (10—12 metrów) pokrowca, bardzo wytworzonego	złr. 3.50
1 franski z juty, sześć turecki, kompletne	złr. 2.30
1 garnitur jutowy, t. j. 1 obrus i 2 kapy na łóżko	złr. 3.50
1 garnitur rypсовy, t. j. 1 obrus i 2 kapy na łóżko	złr. 4.50
1 pokrowiec przed łóżko z ciężkiej materji, sred. wielk. zfr. 2.50, wielk. zfr. 3.25	
1 prześcieradło, 2 metry długo	złr. 1.50
1 siennik, 2 metry długo	cnt. 90
1 sztuca kasafora, 30 wiedeńskich łokci	złr. 5.20
1 sztuca damaska, 30 wiedeńskich łokci, la. zfr. 7.50, ila. zfr. 5.50	
3 obrusy, 1 1/2, lniane, białe, czerw. nieb. 1/2, zfr. 2 — 1/2	złr. 1.—
6 serwet, 1/2, lnianych	złr. 1.20
6 ręczników z damasku lnianego, z frezjami	złr. 1.90
6 ręczników lnianych z czerwonym obramieniem	złr. 1.20
12 chustek do nosa, ozdobnych z kolorowym obramieniem, dla panów	złr. 1.20
„ „ „ „ „ „ dla pań	złr. 1.—

3 koszule damskie z szafonu, z haftem	złr. 2.50
3 koszule damskie z mocnego płótna, wątkowane	złr. 3.25
1 gorset nocny, bogato ubierany, la. zfr. 1.30, ila. cnt. 80	
3 filcowe kaftaniki, we wszystkich barwach, bogato ubrane	złr. 3.—
1 wełniany kaftanik, we wszystkich kolorach (Jersey)	złr. 2.—
1 szal Angora, na zimę, 1/2, we wszystkich kolorach	złr. 2.80
1 normalna koszula dla panów i pań, z czystej wełny	złr. 2.40
1 normalne kalesony dla panów i pań, z czystej wełny	złr. 2.50
1 kaftanik pod spód, drócikowy, z oblamowaniem	złr. 1.50
1 pled angielski do podróży, 3/4, metra drug. 1.80 metr. szeroki	złr. 2.80
1 Klatowska koszula męska, biała lub kolorowa, la. zfr. 1.80, ila. zfr. 1.20	
3 kosznie do roboty z oxfordu, ila. zfr. 1.40, la zfr. 2 —	
3 par kalesonów barchanowych albo croise, ila. zfr. 1.80, la. zfr. 2.50	
3 par skarpetek, dziergane, białe i kolorowe	cnt. 70
3 krawaty szlachowe, szerokie albo wąskie, ila. cnt. 75, la. zfr. 1.50	
3 fartuski z oxfordu, z surowego lnu i szafonu	złr. 1.—
3 par zimowych północzek, białe albo kolorowe, robione	złr. 1.20
1 sztuca płótna domowego, 29 łokci wiedeńskich	złr. 4.20
1 sztuca szafonu, 30 łokci wiedeńskich	złr. 5.50
1 sztuca rumburskiego oxfordu, 30 łokci wiedeńskich	złr. 4.50
1 sztuca barchanu proszkiego, 30 łokci wiedeńskich, biały i czerwony zfr. 6, niebieski i brązowy zfr. 5.—	

☛ Nie podobające się artykuły będą napowrót przyjęto a pieniądze franco odesłano. — Kupującym za 10 złr. przesyła się franco. 245 8-12

Erazm Paratiukiewicz

14 w Rzeszowie, poleca. swój 49-7

SKŁAD TRUMIEN metalowych

wielkich i małych, także z drzewa dębowego i miedzi, politowane i lakierowane: posada karawan, obicia pokładowe, urządzenia kabinowe, wieże, kapy, i podejmują się zarazem wszelkich urządzeń pogrzebowych po najniższych cenach.

!! DLA REKODZIELNIKÓW !!

Teoretyczna Nauka rachunkowości i praktyczna Nauka rachunkowości z dodatkami wzoru korespondencji i książki prawa wokalowego, napisana przez Aleksandra Drosińskiego, kasjera rzeza. Kasy oszczędności, wysła nakładem Księgarni J. A. Polara (H. Czury) w Rzeszowie. Cena 40 cnt. (str. 93). Nabywający otrzymuje w dodatku legół autora: Podręcznik zmiany wag starożytnych na nowe metryczne.

Oszablenie lub brak siły mięskiej Impotencya.

Pewny środek!

Za pomocą c. k. uprz. Carbon-Genitalien-Douché każdy, bez względu na wiek, może być wyleczony z impotencji i polucji. Kuracja przyjemna i niezawodna. Świadectwa najznakomitszych profesorów medycyny, pism fachowych gorące rekomendacje lekarzy i tysiące podziękowań należają kaidomu cierpiącemu uycie Carbon-Douche, która daje trwałą gwarancję. Komplet z opisem uycia i świadectwami lekarskimi kosztuje 5 złr. 80 cnt. 246 10-32

Przesyłka pod dyskrecją. Nadevca i zawartość niewymienione. Adres: K. k. Carbon-Deucho-Depôt Dr Carl Altmanu, Wien, VII., Mariahilferstrasse 80.

Zaleń Vortrefflich

majsler blacharski

w Rzeszowie, przy ulicy warszawskiej w domu J. Sal. Schenkla

poleca Szan. Publiczności swoją

Pracownię i Skład

wszelkich, w zakres blacharstwa wchodzących przedmiotów w wielkim wyborze, jako to:

wanny różnej wielkości, nacynia kuchenne, listownie olejne, samowary, kaski itd. — wykonuje także pokrycia dachów blachą żelazną, cynkową i papą, uskutecznia również wszelkie naprawy starych.

WIELKI SKŁAD LAMP.

Ceny umiarkowane.

Potrzebny jest 9-2-7

Ekonom

Zgłoszenia pisemne należy adresować do Administracyi „Kuryera“ w Rzeszowie.

W zgłoszeniu poda kandydat swój wiek, czy jest żonaty, wiele członków rodziny przy sobie utrzymuje, jeżeli ma dzieci, wyszczególni wiek tychże, gdzie, u kogo, w jakim charakterze i jak długo na każdej posiadzie zostawał, wreszcie od kiedy może obowiązek przyjąć.

PEWNA

Sekretna Pomoc Lekarska!

Gruntownie, szybko, bez przerwy zatrudnienia i pod najczystszej dyskreccji, leczy wedle jedniny wypróbowanej i niezakłóconej metody, wszelkie choroby syfilistyczne, tudzież skutki nadużył, oszablenie siły męskiej, także i kataralne upływy, patologiczny nadmiar lub brak regularności itd. 196 29-7

D. J. Kurpiel

Specjalista-lekarsz chorób tajemniczych, przy ulicy Warowej 1.3 we Lwowie.

Zamleczony wdział skuteczny radę listownie i wysyła odwrotnie stosowne lekarstwa w sposób dyskrecyonalny

IZYDOR WOHL

233 ulica Sykstuska l. 6 16-16

W E L W O W I E

poleca Stan. P. T. Publikasność swój WYŁĄCZNY skład

HERBATY

ROSSYJSKIEJ.

Kajnow, dost. czarna 1/2 kilo	1.80
Szczeg, wyborna 1/2 kilo	1.80
Melange, najlpsza 1/2 kilo	2.00
Te-on Fu, I. 1/2 kilo	2.40
„ „ „ „ II. 1/2 kilo	2.40
„ „ „ „ III. 1/2 kilo	2.40
K. S. Popow, funt 1 r. 60 kop.	1.60
Wyborna, funt 2 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 3 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 4 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 5 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 6 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 7 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 8 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 9 r. 50 „	1.80
Wyborna, funt 10 r. 50 „	1.80

Lekarsz zocenia oberoiatkoż. Opakowanie franko, kapsom rabat.

Swieży Kawior astrachański,

Ogórki znaimskie,

Kalafiori włoskie, Jabłka tyrolskie, Kwicozoły

w handlu 227 18-7

Ed. G. NEUGEBAUERA.

NA KARNAWAŁ!

224 18-7

Ordery i tury kotylionowe od najtańszych. — Zarzutki i szale balowe białe, crème, czarne i kolorowe. — Tiule, koronki i falbanki na szyję. — Najnowsze sznurówki paryskie krótkie. — Kwiaty, wachlarze i pantofelki. — Pudry, mydła, perfumerye, oryginalną wodę kolonjską, crème glicerynowy, Gold-Crème. — Oryginalną Eau de lys de Lohse. — Rękawiczki gładce jedwabne, damskie i męskie. — Wielki wybór krawatek balowych i zwykłych. — Lampy bezpieczeństwa. — Specjalności męskie tuzin 2 zlr. — Koszule, kołnierze i mankiety.

Poleca Magazyn Nowości

JANA KREMPY W JAROSŁAWIU.

Zamówienia pocztowe wysyłam odwrotnie, nie licząc kosztów opakowania.

Cenniki na żądanie franco gratis.

USTAWA
o pospolitem ruszeniu.
wyjdzie za dni parę
nakładem
Księgarni Polskiej
L. K. Bartoszewiczowej
we Lwowie. 8 2-3

! Na karnawał!
Księgarnia J. A. Pelara
(H. Czerny) w Rzeszowie.
Orderów kotylionowych
i tutejszych
Porządek Tancow
Nadór Gustawowa
! Na karnawał!

Chorym — na prowincyi, na jakkolwiek ciężki chorobę organów płucowych, choćby najwinniej zapadłych, a chorocy od nieodłączonych, moralnych i materjalnych strat w przyszłości salwować się, aleca się najgorzej kuracyi w drodze korespondencyi, jako jedyną, która niezbędną dyskretyi w szeregachnie zabezpiecza kuracyi w zupełnej tajemnicy, w inny sposób jest absolutnie niepodobna na prowincyi! możliwość radykalnego wyleczenia się u doświadczanego fachowca następuje, a tem samem chorogo od wielu bardzo przyrzych następstw w przyszłości oszczędza.
204 29-7
Chorych więc tak kobiet jak i mężczyzn, chcących być w najpewniejszej tajemnicy, a przeto gruntownie, bez przerwy obowiązków, bez żadnego bólu, środkami nieszkodliwymi i szybko wyleczonymi, przysługuje, z poręceniem najwyższego skutku, w kuracyi za pomocą korespondencyi, mieszającej we Lwowie.

Specjalista Chorób Płucowych
w takowych od kilkunastu lat wyłączone praktykę lekarską wykonujący. Leczy wszelkie choroby żyłkićne i skórne, tak świeże powstałe jak i stwardniałe, wszelkie zranienia, owdżrodzenia, naradit, owężenia, szakane i kataralne upławy, patologiczne wypadki ubylei, nadmiernej lub powstyzymanej wężlićności, wszelkie smutne następstwa błędów młodości, jak: niedokrwoność, nasieniotoki, upławy (moczne, solabieża / serwo), zaniki płucowej (impotencya), drżenie muszki, padaczka, początki suchoty i wyschnięcia szpiku, wszelkie wycieńczenie organizmu w ogóle itp.
Na listy, które pod pseudonimem: **H. Bielik, l. 4, ul. Sobieskiego, Lwów,** odpowiadają bezwzględnie i wysyła lekarstwa i porady. — Cena listu 1-2 zlr.

MATTONIEGO
GISSHÜBLER
najbardziej silniczna woda mineralna
SZCZAWIOWA
napój orzeźwiający stołowy,
skuteczny bardzo na kaszel, w chorobach szty, katarach żołądka i pęcherza,
jak również inne wody mineralne, zimową porą nitywane, poleca handel 241 8-7
J. Schaitter i Sp. w Rzeszowie.

Księgarnia
J. A. PELARA
(H. Czerny) w Rzeszowie otrzymała i poleca **książka Chociłszewskiego**
ILLUSTROWANE
Dzieje Porozbiorowe Polski
od r. 1791 do 1864, ozdobione 55 ilustracyami. — Cena egzemplarza oprawnego w płótno angielskie 1 zlr. 80 cent.

Na obuwie
LAKIER
szorstki 72-10
fakonik 50 centów,
czarny
fakonik 25 centów,
Tłuszcz waselinowy,
nadający skórze giętkość i czyniący ją nieprzemakalną,
blaszanka mała 20 centów,
" duża 1 zlr.,
Waselina czysta
brunatna, kółta i biała na wagę,
wreszcie
Czerńdo / wiedeńskie
w mniejszych i większych pudełkach,
w handlu
J. Schaitter i Sp.
w Rzeszowie.

EKSPEDYTORKA
i kopirująca egzaminowana
posiada posady, w razie
potrzeby może sfożyć kancya.

BUKIETY
balowe od 2 do 10 zlr.
BUKIRCIKI
ze zasuszonych kwiatów od 7 do 10 ct. ze świeżych 10 do 20 ct.
3 5-5 Obstalunki przyjmuje
Szczepan Kosturek
ogrodnik miejski w Rzeszowie.

Dr A. BERGERA
nowy porędnik w słafościach
płucowych i skórnych, tracie wydanie Do nabycia u autora za 1 zlr. za szaliczkę wraz z opak. 1 zlr. 20 ct. Także leczenie listownie pod dyskretyi, oraz i lek. 216 21-7
Ord. domowa od 3-5 po południu.
Lwów, ul. Karola Ludwika, liczba 7.

Druki
dla Zarządów dróg gminnych,
według Instrukcyi rachunkowej, wydanej przez Nadę Wydziału krajowego po myśli § 25. ustawy z 7. lipca 1885, Nr 39 D. ust. i rozp. krajowych — jako to:
Spis obowięzanych do prestacyi, Preliminarz, Dziennik kasowy, Kwiteryusz stanury wyszczególnienia prestacyi, Kwiteryusz innych przychodów, Asygnateryusz stanury, Pamietnik drogowy, Zamknięcie rachunku, na dobrym papierze
Libra (35 art.) 40 cent.
wygotowała i poleca Szanownym Zwierzchnostom gminnym Drukarnia J. A. PELARA H. A. (H. Czerny) w Rzeszowie.

Nowości Muzyczne!
Madriwick, Kadryle Okradzkie — 65
Millocker, Carlotta Walzer (z op. „Gasparone“) 1.—
Traum Walzer (z op. „Feldprediger“) 1.—
Strauss, Freudensilven, Walce 1.—
— An der Wolga, Polka maz. — 72
— Adelen Walzer 1.—
— Schatz Walzer (z op. „Zigeunerbaron“) 1.—
Ziehrer, Rendez-vous, Polka fr. 60.—
Zerownicki, Sny młodości 1.—

Najnowsze Operetki!
Millockera „Der Viceadmiral“: Potpourri, zeszyt I. i II. 3.—
Gilda Walzer 1.—
Müllera „Der Hofnar“: Potpourri, zeszyt I. i II. 3.—
Do nabycia w Księgarni J. A. Pelara (H. Czerny) w Rzeszowie.

Nakładem Księgarni
J. A. Pelara (H. Czerny) w Rzeszowie
wyšlo dziełko p. t.:
Brewiarzyk Salonowy
czyli
PRAWIDŁA I WSKAZÓWKI
do zachowania dobrego tonu w życiu towarzyskiem
opracował
IZYDOR POECHE
autor licznych dzieł umiejsczynych, wychowawczych i historycznych.
Cena egzempl. 1 zlr., z przesyłką 1 zlr. 10 ct.
Do nabycia we wszystkich księgarniach.